

Τι είναι το Τριώδιο και ποιο το νόημα του;

Μια από της σημαντικότερες περιόδους που θέσπισε η Εκκλησία μας στον εορτολογικό της κύκλο είναι η κατανυκτική περίοδος του Τριωδίου η οποία ξεκινά με την Κυριακή του Τελώνου και Φαρισαίου και τελειώνει το Μεγάλο Σάββατο. Ο λόγος θεσπίσεως αυτής της περιόδου είναι ότι δίνει την ευκαιρία στον πιστό χριστιανό, στον χριστιανό τον οποίο ζητά και θέλει την αλλαγή του νου του, να μετανοήσει. Μας δίνει η Εκκλησία την ευκαιρία να συναισθανθούμε την λανθασμένη πορεία της ζωής μας, να την διορθώσουμε και να την επανακαθορίσουμε ενώπιον του Θεού.

Ακόμη η περίοδος του Τριωδίου προετοιμάζει τον πιστό Χριστιανό για τον άξιο εορτασμό των Παθών και της Ανάστασης του Κυρίου μας με τα ανάλογα βιώματα. Με τις συχνές ακολουθίες, με τους συγκεκριμένους ψαλμούς αλλά και με την μετάνοια την προσευχή και την νηστεία.

Η περίοδος του Τριωδίου και της Μεγάλης Τεσσαρακοστής θεωρείτε και πένθιμη περίοδος προς τιμήν των Παθών και της Σταυρικής Θυσίας του Ιησού Χριστού και για αυτό απαγορεύεται η τέλεση ολοκληρωμένης Θείας Λειτουργίας εκτός βέβαια από όλες της Κυριακές και Σάββατα λόγω του αναστάσιμου χαρακτήρα τους και εκτός μεγάλων εορτών όπως Ευαγγελισμού της Θεοτόκου. Τις υπόλοιπες ημέρες τελείτε η ακολουθία του Όρθρου της Μεγάλης Τεσσαρακοστής και του Μεγάλου Αποδείπνου, και κυρίως Τετάρτη και Παρασκευή τελούνται οι Προηγιασμένες Θείες Λειτουργίες.

Το Τριώδιο χωρίζεται στις πιο κάτω εβδομάδες-Κυριακές

1. Κυριακή του Τελώνου και Φαρισαίου
2. Κυριακή του Ασώτου Υιού(Σπλαχνικού Πατέρα)
3. Κυριακή της Απόκρεω(Της μελλούσης κρίσεως)
4. Κυριακή της Τυρινής
5. Μεγάλη Τεσσαρακοστή(Α',Β',Γ',Δ',Ε' Κυριακή των Νηστειών)
6. Ακολουθεί η Κυριακή Των Βαΐων και η Μεγάλη Βδομάδα

Η κάθε Κυριακή έχει τα δικά της ξεχωριστά νοήματα τα οποία καλούμαστε να ακούσουμε και να τα βάλουμε στην καρδιά μας.

Η πρώτη Κυριακή του Τελώνου και του Φαρισαίου έχει σκοπό να μας παραδειγματίσει από την διαβολική και ψυχοκτόνο υπεροψία και περηφάνεια και να μιμηθούμε την σωτήρια ταπείνωση και μετάνοια του αμαρτωλού τελώνη η οποία είναι η βάση της πνευματικής ζωής.

Η δεύτερη Κυριακή του Ασώτου είναι αφιερωμένη στην ειλικρινή μετάνοια που πρέπει να έχει ο χριστιανός για την επιστροφή του κοντά στην αγάπη του Θεού.

Η τρίτη Κυριακή της Απόκρεω είναι αφιερωμένη στην φοβερή και αδέκαστη Κρίση του Ιησού Χριστού. Μας υπενθυμίζει τον ερχομό της Δευτέρας Παρουσίας του Κυρίου μας προκειμένου να συνειδητοποιήσουμε ότι δεν πρέπει να βρισκόμαστε σε πνευματική αδράνεια και να εφησυχάζομαστε αλλά να είμαστε σε εγρήγορση πνευματική.

Η τέταρτη Κυριακή της Τυρινής είναι αφιερωμένη στην παρακοή των πρωτοπλάστων και την εξορία τους από τον παράδεισο. Η επόμενη μέρα, η Καθαρά Δευτέρα είναι αρχή της νηστείας όπου και καλούμαστε να την τηρήσουμε διότι είναι η αρχαιότερη εντολή δοσμένη από τον Θεό προς τον άνθρωπο.

Η περίοδος της Μ. Τεσσαρακοστής χωρίζεται σε πέντε εβδομάδες Κυριακές.

Την Α΄ Κυριακή των νηστειών της Ορθοδοξίας εορτάζουμε το θρίαμβο της Ορθοδόξου πίστεως και την αποκρυστάλλωση του δόγματος της πίστεως μας από την Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδο. Η αλήθεια της πίστεως μας είναι προϋπόθεση της σωτηρίας μας.

Την Β΄ Κυριακή των νηστειών εορτάζεται ένας μεγάλος Πατέρας της Εκκλησίας μας, ενός αγωνιστή και παράδειγμα προς μίμηση για όλους τους πιστούς του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά.

Την Γ΄ Κυριακή των νηστειών της Σταυροπροσκυνήσεως προσκυνάμε τον Τίμιο Σταυρό του Κυρίου μας για να αντλήσουμε δύναμη αλλά και άνωθεν βοήθεια προκειμένου να συνεχίσουμε τον πνευματικό μας αγώνα διότι βρισκόμαστε στο μέσο της νηστείας της Μ. Τεσσαρακοστής.

Την Δ΄ Κυριακή των νηστειών εορτάζουμε ένα άλλο μεγάλο Άγιο τον Άγιο Ιωάννη συγγραφέα της Κλίμακος, ο οποίος νίκησε τα ανθρώπινα πάθει και διδασκόμαστε από το βιβλίο του αλλά και τον βίο του πως να το κάνουμε και εμείς.

Την Ε΄ Κυριακή των νηστειών εορτάζεται επίσης μια μεγάλη οσιακή μορφή της Εκκλησίας μας, η Οσία Μαρία η Αιγυπτία. Παράδειγμα ειλικρινούς μετάνοιας και πνευματικού αγώνα.

Ακολουθεί η Κυριακή των Βαΐων, η είσοδος του Ιησού στα Ιεροσόλυμα και η αρχή των Παθών, η Μεγάλη Εβδομάδα αλλά και η κορύφωση του δικού μας πνευματικού αγώνα.

Είναι αλήθεια, ότι την περίοδο αυτή υπάρχει μεγάλος, αξιοθαύμαστος λατρευτικός πλούτος. Οι θεόπνευστοι υμνογράφοι της Εκκλησίας μας συνέθεσαν αυτές της ακολουθίες και αυτούς του ύμνους για να μας παρασύρουν στο πνεύμα της μετάνοιας και της συντριβής μας ενώπιων της Σταυρικής θυσίας του Ιησού. Είναι φτιαγμένοι έτσι ώστε να μας διεγείρουν την διάθεση της μετάνοιας μας.

Κάθε Παρασκευή των πέντε εβδομάδων της Μ. Τεσσαρακοστής ψάλλεται ο περίφημος Ακάθιστος Ύμνος προς τιμήν της σπλαχνικής Μητέρας μας, της Υπεραγίας Θεοτόκου για να συνειδητοποιήσουμε ότι χωρίς την συμβολή της, και την μεσιτεία της προς τον Κύριο μας και Σωτήρα μας, δεν μπορούμε να σωθούμε και δεν μπορεί να μας δοθεί το έλεός Του.

Εμείς οι Χριστιανοί καλούμαστε αγόγγυστα να συμμετάσχουμε στο κάλεσμα του Ιησού Χριστού ο οποίος μέσα από όλα αυτά μας καλεί στον πνευματικό αγώνα για την μετάνοια μας, στην νηστεία, στον τακτικό εκκλησιασμό και τη μετοχή στα μυστήρια της Εκκλησίας μας.

Η Εκκλησία μας λοιπόν, ως στοργική μητέρα και πηγή της χάρις του Θεού μας καλεί μέσω των ιερών ακολουθιών και του κατανυκτικού κλίματος της περιόδου του Τριωδίου να μας βοηθήσει να συναισθανθούμε την αμαρτωλότητά μας, που σημαίνει να συνειδητοποιήσουμε την εκτροπή μας από την αυθεντική ας δύση, να μετανοήσουμε ειλικρινά, να κάνουμε τον προσωπικό μας αγώνα και μέσω της εξομολογήσεως και της Θείας Ευχαριστίας να σωθούμε με την χάρη του Θεού, του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.

Καλό Τριώδιο λοιπόν και ας ευχηθούμε όλοι *«Τῆς μετανοίας ἄνοιξόν μοι πύλας Ζωοδότα, ὀρθρίζει γὰρ τὸ πνεῦμά μου, πρὸς ναὸν τὸν ἅγιόν σου, ναὸν φέρον τοῦ σώματος, ὅλον ἐσπιλωμένον, ἀλλ' ὡς οἰκτίρμων κάθαρον, εὐσπλάγχνω σου ἔλεει»*.

Αρχιμανδρίτης Θεοτόκης Φαίδωνος